

حيات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکي ياننده کی دائرة

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

نفسی هر برده ۱۵ غرورده

سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

میار دامامیار ... دیار داهایر و حیات قاتلم ...
- نیجه -

صافی : ۷۳

آنقره ، ۱۹ نisan ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصححه

دیل قونفره سی ؟

لسان مسئله لرنده صلاحیتدار عدایدر . هله برارده معلمک و محررک ایدنلر ، یاخود لسانیاته طائد بش اون کتاب او قویانلر بو ایشده متخصص کچینیرلر . بونلردن باشقا بر طاقم ذوات داهایر واردرکه جدأ بویوک غیرت صرف ایدرکه بیللرجه چالیشمشلر ، بر جوق شیلر طوپلامشلردر : مثلاً « بدروس کرسته جیان » افندی اسمنده چالیشقان بر آدام ، بیللرجه چالیشهرق تورکجه نك اشتقاقی لغتی دییه فرانسزجه بر اثر چیقارمشدرکه ، « تورکیات » مجموعه سنك ایلک جلدنده بوندن بالخاصه بحث ایتیش و « اصولسز » مساعینك نه قدر بویوک اولورسه اولسون افلاس ایله نتیجه له نه جکئی ، علمك تر قیسنه اصلا یاردیم ایدم . میه جکئی کوسترمشدم . ایکنجی بر مثال : « مصرلی مصطفی نورالدین بك » اسمنده بر ذات بیللرجه چالیشهرق تورکجه نك معظم بر قاموسنی یاپمیش ، حتی بعض آرقاداشلر مزبو ذاتك « بویوک بر عالم » اولد . یغندن بحث ایتیشلر ؛ مقاله لر یازمشلر ؛ حالبوکه فرانسز مستشرق « ژان دونی » بو ذاتك لسانیات اساسلرینه و قوفی اولمایان اسکی شرق اصولنده بر اشتقاقی اولدیغنی یازیور ... اوچنجی مثال داهایر : جدأ اوزون مساعی محصولی اولار ق یازیلان و اخیر آ ایلک جلدی انتشار ایدن بویوک بر تورک لغتنك مقدمه سنی او قودم ؛ بوراده تورک لهجه لری حقنده ویریلن معلومات ، نه یازیق که ، بوندن بر عصر اولکی معلوماتدر ؛ بر عصر دن بری تورک فیلولوژیسنه طائد الده ایدیلن نتیجه لر دن ،

و مفید نتیجه لرده چیقامازمی ؟ ایشته ، صراحتیه جواب ویریله سی لازم بر طاقم سؤاللر ! ..
بنم قناعتمه کوره بزده بر « دیل قونفره سی » طوپلامق شویله دورسون ، درت بش کیشیلک بر « دیل هیئت » یاقیق بیله امکالنسزدر . چونکه ، بویله بر هیئت اعضاسنك ابتدا « لسانیات » علمنه ، ثانیاً تورک فیلولوژیسنه تماماً اوروپائی - یعنی « اصولی » - بر صورتده واقف اوله لری شرطدر . تصادفاً له کچن بش اون کتابدن ایدینلمش درمه چاتم ، اصولسز ، انسجامسز معلوماته بویله ایشلر قاقیشمق ، معناسز و نتیجه سز اولور . مملکتمزده یوقاریکی اوصاف و شرائطی تمامیه حائز بش کیشی بولامایز . قارئلر مزدن بعضیلری بلکه پک مشکل پسند داوران دیغمزده ، دیل انجمننه اعضا اعضا اولاجق آداملرک مثلاً « اوروپانك متوسط درجه ده طالمیری » مرتبه سنده بولونمهنی ایسته . دیکمزده حکم ایده جکاردر . آچیقجه سویله میم که طو تدیف مقیاس ، اعظمی نسبتده متواضعانه در : اوروپا دارالفنونلر نده لسانیات او قویان جدی ، چالیشقان ، قابلیتلی بر طلبه نك اوچ درت سمنه ظرفنده ایدینه بیله جکی سیسته ماتیک معلوماته و اصوله مالک انسانلر بولورسه ق ، باشلانغیچ ایچون کافیدر ؛ و آنجاق بوجنس انسانلردن مرکب متجانس بر هیئت ، مشر بر ایش یاپه بیلیر . حالبوکه ، بوکون ، بوشرائطی حائز بش آدامه مالک دکلز .
بزده او قویوب یازمه بیلن هر کس کندیسنی

بش اون کون اول غزته لر مزك برنده معارف و کالتنك بویاز بر « دیل قونفره سی » طوپلایه جغنی ، بوتون لسان متخصص و معلملرینك اشتراکیله طوپلانه جق اولان بو قونفره ده لسانمزده طائد بوتون مسئله لرك ، « حرف » ، صرف ، املا ، لغت « مسئله لرینك مذاکره و انتاج ایدیه جکئی او قودم . معارف و کالتنك بویله بر تشبثده بولونه جغنی هیچ تخمین ایتیمورم . فقط ، مادامکه اورتهیه بویله بر روایت چیقاریلمشدر ، بونك نه درجه یه قدر قابل تطبیق و مشر اولابیله جکئی دوشونمك فایدا سز اولماسه کرکدر .

علمی مسئله لر حقنده مذاکره و مناقشه ده ، فکر مبادله سنده بولونمق مقصدیه ، هر هانکی علم شعبه سنه منسوب انسانلرک طوپلانمهنی ، جوق مفید بر شیدر . هر مملکتده بو کبی صرف « ملی » - یعنی ، ساده جه بر ملتک طالمردن ترکب ایدوب بین الملل بر ماهیتی حائز اولمایان - علم قونفره لرینك صیق صیق طوپلاندیغنی دویارز . بزده ده ایکی دفعه طوپلانان « ملی طب قونفره سی » بوجنس اجتماعلره کوزهل بر مثالدر .

او حالده ، « لسان مسئله لری » کبی اداری تدبیرلره دکل آنجاق علمی صلاحیتلره حل اولونه بیله جک برایش ایچون بر « دیل قونفره سی » طوپلامق نه دن مفید اولماسون ؟ معارف و کالتی نه دن بویله بر تشبثده بولونماسون ؟ بویله بر قونفره ده کی مذاکره و مناقشه لر دن بر طاقم عملی

سیاسی تفکیک و جمعیت

فکریات :

— ۱۲ —

روما دولتی

دولت وجوده کنیرهن واقع لک یالکز حقوق واقع لری اولدوغنه دائر آلن فکریاتنده هیچ بریزه تصادف ایدیلر. رومالیرده ، «جامعت حیانتلر» یزک حقوق ضرورتلردن حصوله کلدیکنی بیلیمورلردی . روماشهرینک قورولوشنی آکلانان ماصالدهده حقوق تلفیلره حق ویردییره جک ایزلر یوقدر .

آلن دولتی ایله رومادولتی آراستنده کی بکزه پیشلر ، یونکله بیتمش اولماز . آلن دولتده اولدوغنی کیبی رومادولتدهده دینی معاشرت وضعیتی (ius sacrorum) ، عمومی دولت حیانتک (ius publicum) برپارچاسیدر . یوندن ماعدا عمومی تلقی اعتباریله وطنداشلی هیاتی ، آلاسلده اولدوغنی کیبی سیاسی جماعت مفهومندن باشقا برشی ده کیلدر . رومادهده وطنداش مفهومی ، جماعت حیانتیه فعال بر اشتراک شکلنده محاکمه ایدیلور . ایلاک روما جماعتک مختلف gentes لک آریه سندن حصوله کلش اولاسنه رغماً عمومی حیانتیه قوتلی داخلی بروحدت یارانان عائله آساسلرینه استناد ایدیکنی کوروپورز . روماعائله سی ؛ حقوق اعتباریله آلن عائله سندن فرقلیدر . عائله ؛ حاکمیت صلاحیتی حائز بر رئیس تابع و حکومت بکزه یه ن اجتماعی بر تشکیلدر : عائله رئیس paterfamilias ؛ کندی منسوبلرینه قارشی عمرلرینک سوکنه قدار سیاسی صلاحیتی حائزدر . آلن جمعیتده وضعیت باشقادر . عائله منسوبلرینک اینده اولقی اوزره وضعیت تعدیل ایدیلدر . عائله منسوبلرینک معین بروصایت دوری وارددر . فرد ؛ «عائل» اولونجه ، کندیسی سه زه جک برچاغه کلینجه عائله رئیسک صلاحیتی نهایته ایرمش اولور . حالبوکه ؛ روما عائله رئیسک حقوق ؛ دولت مؤسسه سندن دوغمش بر صلاحیت تشکیلی ده کیلدر . عائله ؛ ٹولکله سز ، کوچوک بر و نارشی به بکزه ر ، (به لی نه ق - عمومی دولت حقوق) . عائله رئیس ، کندی ساحه سنده دولت اراده سندن مستقل بر شخصیتدر . ایلاک دولت مؤسسه لری ، بو وضعیت کوره تشکیل ایتش ، دایا دوغروسی بو وضعیتیه افاده ایتشدر . عمومی و خصوصی قدرت و یوکا کوره ده ، عمومی و خصوصی حقوق ؛ روما دولتی تاریخی بنیه سندن دوغمشدر . (عینی اثر) .

دولت ؛ رومالی کی کندی بنیه سی اینجه آریته مش ، «هرشی» اولاماشدر . دولت ، « رومالی به خادم » بر مؤسسه در . چیچه رون ؛ «ملکیت نظامی» نک یوتون سیاسی حیانتیه آک اهمیتلی بر و وضع اولدوغنی سویلیور . دولت ؛ کندی کندیته ؛ باشلی باشنه برغایه

دولت ؛ آسکی آلن فکریاتنه کوره «پولیس» ، یعنی «شهر» دیمکدر . اولک اینجین یوتون دولت تلفیلری ، سیاسی جریانلر ؛ بوبله بر دولت تیپی جرجیوه سی داخلنده انکشاف ایتشدر . «ٹولکله دولتی» ؛ آسکی آلن فکریاتنده جدی بر علاقه اویاندیرماشدر . یوناقیه کوره وطنداش جماعتی ، دولتنن باشقا برشی ده کیلدر . فردک حقوق وضعیتی ؛ ٹولکله کوره ده کیل منسوب اولدوغنی جماعته ، یاخود حمایه وضعیتنه کوره مناقشه ایدیلر . بز رومادهده عینی وضعیت تصادف ایدیلورز : دولت ؛ تام وطنداشلیک وجوده کتیردیکی بر جماعت (Civitas) ، عمومی بر جماعت اداره سی (res publica) در . تام وطنداش ؛ روما شهری جماعته منسوب اولان ، یاخود شهیریلک حققی قازانان (Civis romanus) در . ایتالیا وولایتلر ؛ روما شهرینه تابع ، یاخود روما شهرینک اتفاقنه داخل ٹولکلردر ؛ روما شهری ؛ آسکی زمانک محتمل بر ٹولکله دولتی حالنه کلدکدن سوکرا دولت ؛ آک یوکسک آمرقردتی افاده ایدیلور ، (imperium) . آسکی زمانک - اورتا زمانه قطعاً بکزه یه یین - خصوصی بر دولت و جمعیت تلفیسی وارددر ؛ دولت ؛ حقوقی بر تشکیل اولقندن زیاده «انسانک طبیی تمایللرندن حصوله کلش» بر مؤسسه در . اجتماعی نظامی «نوموس» ایله ایضاح ایدن سیاسی نظریه لر بیل «قاعده و نظام» ک حقوق بر ماهیت کوسته ردیکنی تثبیت ایتمه مشلدر . ٹوپیکورجیلرک دولت تلفیلرینه آساس تشکیل ایدن «آمنیت مقاوله سی» ، حقوق معنادر بر «مقاوله» ده کیلدر . ٹوپیکورجیلره کوره انسانده کی طبیی سوق ، بوبله بر مقاوله به التحاق لزومنی آمر ایدر . مقاوله ؛ متفرد منفعتلرک ضرورتلرندن دوغمش بر «modus vivendi» در .

بوزخم عشقه بادی نکاهم اولمدر
ینه پوتیر بکا کندی ترکشمندر
بوکونه بی نک اولقی نواله عیشم
تغافل لب ناز نک چشمندر
شفای صدره سیدر ایدره کردشنام
بومیه تلخ ایسه ده نخل دلکشمندر
کورونجه زاغی هواده قفسده دیر طاموس
بوقیدلر بکا بال منقشمندر
مشخص اولدینی حرف مطلبم زنی
نم جریده بخت مشوشمندر

علی جانب

دکدر بنده دل ، سرکرمی فکر نکاهم
اوبی هوش محبتدر دوشوب بر یرده قالمدر
مکدردر سراسر مشرب اجزای عالم هب
صفای خاطر آنجق باده ده ساغرده قالمدر
بورمزی کشفه بر مشکل شناس جود کلزمی
کرم بر لفظ بی معنی کی دلدرده قالمدر
مجوهر تاج دولت کسه به سود ایتز ای نابی
نیجه شاه جهانک چشمی اول افسرده قالمدر
حالبوکه کرک «صفائی» ، کرکه «سالم»
تذکره لری عینی غزل «رامی پاشا» نک اولارق
کوسترلر . هله سالم ، پاشانک دامادی اولدینی
ایچون بو قادر نفیس بر غزلک قاین باباسنه عائد
اولوب اولمادیغنی هرکدن دایا ای بیلیمه سی ایجاب
ایدر . عثمان زاده احمد نائب افندیکنک «عقل ورشد
ایله یکانه زمان» طریف ونکته دان ، هزل وجدی
یکسان ، شاعر عذب البیان «دیه توصیف ایتدیکی
رامی پاشا» ، نابی دن باشقالرینه سویله مک قولای
قولای نصیب اولامیاجق بوبله بر غزلک صاحبی اولقی
ممکندر . نیته کیم اخیراً اله کچن واو دورلرده یازیلان
بر مجموعه یونی تأیید ایتشدر . اوت بو مجموعه که
اون ایکنجی عصر شاعرلری طرفندن وجوده
کتیریلدر - شوکوزله منظومه بی رامی پاشانک اولارق قید
ایدیلور . بالوسیه علاوه ایدیم که او عصر شاعرلرندن
(کنهی) عینی غزل رامی پاشانک اولقی اوزره
تخمیس ایتشدر که بر صورتی «صفائی» تذکره سنده
کنهی به تخصیص ایدیلن یرده یازیلدر .

رامی پاشانک منظومه لرینه طویلجه تصادف
ایدیلمه مکده در . یونلردن خلیسی شوراده بوراده
بولوب طویلادم . ینه عثمان زاده تألیک ؛
کورمه دم بن رامی پاشا کی بر حاضر جواب
هرسوزی ضرب المثل هر نکته سی فصل الخطاب [*]
دیه بحق مدح ایتدیکی بوذات ، اون ایکنجی عصرک
بوکون اونوتولمش ، یک ده کرلی بر شاعری اولدینی
ایچون بر ایکی غزلی شورایه کچیریلورم ؛
دوشوب آیاغکه زلفکمی بست اولوب قالمش
یادیلدر می عشقکه مست اولوب قالمش
کلورمی مجلس اهل ریایه بر دخی هیچ
کوکل که محرم بزم الست اولوب قالمش
نکار ونقشته دل میل ایدوب فراقکه
دیار چینده صورت پرست اولوب قالمش
صرا دی عاشقن اولدیرمک اول شهک اما
او دکلو مست که خنجر بدست اولوب قالمش
فلکده ظاهر اولان ماه نو دکل رامی

شکایتیم ستم شوخ سرکشمندر
ظهور درد درونم هب آتشمندر
جک بیاله سیدرکیم شکست اولوب قالمش

[*] مع هذا ینه عثمان افاده سته نظراً پاشا ؛
عقل ورشدیله رئیس اینک عذیم المثل ایدی
عن و تشریف سدارتله اولونجه کامیاب
ایلیوب تبدیل اطوار اوبله بدخو اولدی کم
الچودی ایتدیکی اوضاعی مجنون ارتکاب ...

تاریخ و مؤرخان

— ۹ —

لاتین مؤرخان

تیت - لیو

روما جمهوریتک کماله کله سی لازمدی ؛ فقط اونک آفاقده بر تصویب یابیلیمک ایچین بویوک واحترامه شایان اولماسی ده لازمدی . نهایت ، مودهل حاضر اولور اولماز ، رسام کندی کوستردی ؛ اورسام ده ، تیت - لیو اولدی .

تیت - لیو ، عیسادن ۵۹ سنه اول (پادو) ده دوغدی : عیسادن اول ۲۶ سنه لرینه دوغرو یازمایه باشلادی ؛ (روما) نك منشأ لرینه قادارجیقان تاریخی ، عیسادن ۹ سنه اول وفات ایدن دروزوسك اولومنده دورر . تیت - لیو ، عیسادن ۱۶ سنه سوکرا (پادو) ده اولدی ، اساساً اورایه چکیلیمشدی . بو تاریخلری نظر دقته آلیکز : بو تاریخلر ، (روما) نك بناسندن اعتباراً تاریخی صایقندن واز کچیلرک ، عیسانك تولدنن اعتباراً صایمایه باشلانیدینی دوره عائددر ؛ بودور ، قدیم عالمه یکی عالم آراسنده بر قوپوردور .

تیت - لیو ، چه زارک معاصری ، آوغوستوسك محرمی ، هوراس ایله ویرژیلک آرقاداشیدر . او ، (روما) بی شوکت وعظمتنده کوردی ، حالا حرایکن طانیدی ؛ فقط خرابی به شاهد اولدی ، انحطاطی آکلادی .

تیت - لیو رومالی دکلدور ، ایتالیالی ، سیز آلپه نلی در ؛ روما ایله چارپیشدقدن سوکرا ، اونک بویوندروغی آلتنه کیردن ، اونک اسارتنه آلیشان ، اونی سوهن ، قوتدن زیاده عظمتله آله ایدیلن ، وحدته داخل اولان ، خلاصه ، ایکنجی درجه ده کی قوملر ایچین بو معظم وجودک اقسامندن اولقدن باشقا سلامت بولی اولمادیقنی آکلایان قوملرک اولادیدر .

بوصوک رومالیر ، کندیلرینک وجوده کتیرمه . دکلری بروطنله مغرور ، رومالیرک اک آتشلیلری اولدیلر ؛ چونکه اونلرک صداقتلری براتخایدن نشأت ایدیوردی . (مانطو) لی ویرژیل ، (پادولی) (تیت - لیو) : «Deus nolis haec otia fecit» یعنی «الله بزه بوراحتی بخش ایتدی» سوزینی جانندن تکرار ایدیورلردی . اونلر رومانی ، روماصلحنی ، روما نظامنی سویورلردی .

تیت - لیو (بلده) نك تاریخی یازارکن ، یابدینی شیثک مشهوریدر ؛ او ، جهانه معظم برمثال کوسترمک ایسته دی ؛ (روما) ناصل بو بودی و رفاهه نائل اولدی ، خرایسته دوغرو ناصل یورودی ، و اکیلدی ؟ دنیا یوزنده هیچ بر زمان بویله بر تاریخ اولمادی ، و بو تاریخ ده تیت - لیو قادار اهل بر باشقاسی طرفندن یازیلمازدی . تیت - لیو

محاربلی ؛ تارلا کنیشه تمک ، صابان صاحبی اولمق ایچین میدانه آتیلشلردی . داهاسوکر ایلك عرب دولتنک تشکله اولدوغی کیبی روماده «غنیمت» ک تقسیمی مسأله سی ؛ اهمیتلی کورولتورله سیبیت ویرمشدی ، (لیویوس) . او یله آکلاییلورک : ایلك زمانلرده هرایکی سنه ده بردقه خلقک برقمه «غنیمت» توزیع اولونمشدر . داهاسوکرالری «غنیمت» ک نفوذ صاحبی ولایت اوردولرنده قالماسی ، واردانک - بزدی یاقین زمانلره قادار دوام ایدن - اعشار سیسته می شکلنده تأمین ، مختلف ثروت طبقه لرینک تشکله مقابل سفاک و ضرورتک آرقاماسی ؛ روما دولتنک طالعنده جوق بویوک بررول اوینیور . ایلك خرسیتیانلق دورنده روما ، خارجی پارلاقفته رغماً ، شدتلی اقتصادی و سیاسی بحرانلر ایچنده در . اُسکی زمانک نهایتلرینه

کسینتی

یولز دوشنبه آغاچقلره
قلبی آچشدم اوکا بر آره ؛
یل اولدم ، قاریشدم اُسن روزکاره ،
سیل اولدم ، کوبورهن چایه دوکولدم .

سمه بر دعا تأثیری واردی ،
کون کوردی قارا کلک بر اقق آردی ؛
عمرنده برکره اوگوز یاشاردی ،
عمریمده بن اوکون برکره کولدم ...

فاروق نافذ

دوغرو ، بوینه عقیم قالان اقتصادی و سیاسی اصلاحات تشبیلرینه شاهد اولوبورز . حیاتک تحمل ایدیلر اضطرابلرینی یاشایان صنف (ایشجیلر ، اسیرلر) ؛ رومانی مشهور فرانسیز شاعرینک unique objet de mon ressentiment ی حالنده کورویور . اساساً فتوحات ؛ رومانی قوزموپولیت یامیشدر . روما ؛ اک قدرتلی دورنده اک بویوک ضعفنی افشا ایدیور . وجوده کتیردیکی حقوق ، واقعا رومانک حقوق اولوبور ؛ فقط رومادولتنک بوتون بنیه سی قاورایامیور . رومالیر ، واقعا دولت قانون اساسیسی دنبلهن حقوق ایله دیگر اصرلری بری برندن آیریورلر ؛ قانون اساسی ایچین rem publicam Constituere تعبیرینی قوللایدیورلر ، بونکله برابر بو تعبیرله افاده ایدیلن وضعیت جوق باشقادر . رومانک تام معناسیله برزمه دولتی اولماسی ؛ مختلف تشبیلرک عقیم قالماسنه وکندیلککندن بیقیلماسنه سیبیت ویرمشدور .

م . رمی

ده کیل ، جمعیت حیاتک مختلف ضرورتلرندن دوغمش بر «واسطه» در . روما فتوحاتی ؛ روما ملکیتک مدافعه - یله جوق علاقه دارد . بواعتبارایله جیجه رونک دولت تلقیبی ؛ روما دولتنک تاریخی بنیه سی افاده ایتش اولوبور . ستوآ جیجه رون حقوق تلقیبسنک اساسلرینی باشلانغیج نوقطاسی اولارق آلمق ایجاب ایدهرسه دیه ییلرزه ؛ روما دولتنک بر «جمعیت تشبیل» شکلنده محاکمه سی مختلف ایزرله ایضاح اولوناییلر . بوخصوصده هرشیدن اول خاطرمنه «قانون یایقی صلاحیتی» نك تحدیدی تمایللری کله ییلر . قانون ؛ تحدید ایدیلش دولت صلاحیتی دیمکدر . «محدود بررول صلاحیتی» نه اطاعت ایسه روماده جانلی برسر کی حالنده در . دولت مؤسسه سی داخلنده برباشک principes حاکم اولماسی فکری ؛ بوسز کی ایله ایضاح ایدیلر . دولت «باش» ی ؛ بوسلحیتی ، کندیسندن آلامشدر . اوکا بوسلحیت ویرلمشدر . خلقک lex regia سی برشخصه «تفویض» اولونمشدر . بو اعتبارله باشده بولونان فرد ؛ عینی زمانده خلقی تمثیل ایدر . بو تاقی رونه سانس دورنده کندیسنه جوق بویوک برتأثیر ساحه سی بولشدر . رونه سانسک دولت و جمعیت تلقیبی ؛ روما موده له کوره ایشله مشدر . اورتا زمانی تعقیب ایدن یکی دورک سیاسی فکریاتنده آله دولتی ده کیل ؛ روما تبی ، روما حقوق و دولت ذهنیتی عامل اولمشدر . بز ، بوراده داهاسوکر ایضاح ایدرجکمز «لوق» ی مثال کتیره ییلرزه .

روما جمعیتک اقتصادی منفعتلره کوره انکشاف ایتش صریح بر حقوق تلقیبی واردور . فعال و غیرفعال Civis sine suffragia وطنداش تلقیبسنده یابانجی ده کیلدر . بز ، بویوک فرانسیز اختلالنده قانون اساسی مناقشه لری یابیلرکن ملکیت صاحبی صنفک بو تقسیمه نه قدار بویوک بر اهمیت ویردیکی کورویورز . بونکله برابر ، روماده فردک سیاسی حقوق انکشاف ایتمه مشدر . فرد ؛ زمانزده اولدوغی کیبی سیاسی «شخصیت» ده کیلدر . عیسا دینی ، روماده دولت دینی حالنه کلدکدن سوکراده روما اُسکی حقوق تلقیلرینه صادق قالمشدر . فرد ، یالکز معین برخصوصی حقوق جرجیوه سی داخلنده یاشامایه محکومدر . اونک خارجنده «هیچ» در . بیزانس دولتی ده فرده قارشى عینی وضعیتنده در . خرسیتیانلق دوری ؛ روماده فردک وضعیتینی مشکله شدیره ن «مؤمنک وکافراک» کیبی عمومی حیانه مؤثر فرقلر وجوده کتیریور ، (نوی رات - اُسکی زمانک اقتصادی تاریخی) .

روما دولتنک سرعتله کنیشه مسنده ، وطنپرورلکدن زیاده ، شخصی منفعتلرک ، عسکری تشکیلاتک بویوک تأثیری واردور . حرب ؛ او دورک تلقیبسه کوره ، عینی زمانده برقاذاج واسطه سیدر . (آریستوتله س - پولتیقه) . پارا ایتی ، تجارت غیرطبیعی ؛ یاغما ، آوجلیق ، بالقیقلیق ، حرب طبیعی مشغولتلدندور ، (آریستوتله س - پولتیقه) . لیویوس (Livius) زنکین غنیمتلره دونن محاربلرک نه بویوک بررول اوینادقلرینی آکلایور . اساساً ایلك روما